

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра англійської філології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи

Іван МИРОНЮК

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Іноземна мова для комунікації у
науково-педагогічному середовищі» / «Foreign Language for Communication
in Academic and Educational Sphere»**

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	D Бізнес адміністрування та право
Спеціальність	D4 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	англійська

Робоча програма навчальної дисципліни «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі» / «Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere» для здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні: доктор філософії/Doctor Philosophy (Ph.D).

Розробник: Сідун Л.Ю., к.пед.н., доц. кафедри теорії та практики перекладу

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні *кафедри теорії та практики перекладу*

протокол № 6 від «10» червня 2025 р.

Завідувач кафедри проф. Зимомря І.М.

Схвалено науково-методичною комісією *факультету міжнародних економічних відносин*

протокол № 4 від «30» серпня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії доц. Ерфан Є.А.

© Сідун Л.Ю., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 6	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180	I-й	I-й
Кількість модулів – 4	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання:	2	2
аудиторних – 4.8	Лекції:	
	-	-
	Практичні (семінарські)	
самостійної роботи студента – 10.5	72	22
Вид підсумкового контролю: екзамен	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: лексико-граматичний тест на множинний вибір, письмовий переклад на українську мову за допомогою двомовного словника оригінального тексту за фахом, співбесіда англійською мовою за фахом і тематикою наукового дослідження, письмова анотація англійською мовою україномовного тексту загальнонаукового характеру.	Самостійна робота:	
	108	158

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі» / «Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere» є забезпечити розвиток мовленнєвих умінь аспірантів для ефективного використання англійської мови у професійних та академічних цілях, сприяти формуванню у аспірантів професійних компетентностей, необхідних для провадження інноваційної науково-дослідницької діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни є розвиток знань здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» стосовно особливостей використання англійської мови у професійному та академічному дискурсах, забезпечити формування навичок використання здобутих знань при аналізі англійських наукових текстів і вживанні активної та пасивної лексики, здійснювати науковий пошук лексичного матеріалу з урахуванням функціонально-комунікативного підходу, сприяти усвідомленню аспірантами необхідності дотримання норм професійної етики та академічної доброчесності та важливості наукової комунікації у фаховій діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, здобувачі наукового ступеня «доктор філософії» мають досягти таких результатів навчання: шукати, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел; розуміти аутентичні англійські тексти академічного та професійного змісту; презентувати детальну професійну інформацію, вживаючи відповідну термінологію; залучатися до дискусій, висловлювати свою думку стосовно змісту та форми матеріалу, що обговорюється; продукувати тексти академічного та професійного спрямування, презентувати результати власного дослідження іноземною мовою, що вивчається.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система наукової іноземної мови (зокрема особливості граматичної систем, особливості лексичного складу мови, яка вивчається) і правил її функціонування в процесі іншомовної комунікації на матеріалі наукової фахової літератури.

Програма навчальної дисципліни складається з 4 змістових модулів.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприятиме формуванню у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері професійної діяльності, публічного управління та адміністрування, суспільними процесами і відносинами, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і / або професійної практики.

1. Загальні компетентності:

ЗК 02. Володіння фундаментальними знаннями із освітньої та наукової складових підготовки, необхідних для професійного здійснення наукової діяльності й проведення власного наукового дослідження.

ЗК 04. Започаткування, планування, реалізація та коригування процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності.

ЗК 05. Здатність до саморозвитку і самовдосконалення через уміле поєднання теоретичних та практичних способів діяльності, володіння навичками міжособистісної

взаємодії, публічну комунікацію як з науковим середовищем, так і громадськістю та управліннями, у тому числі – компетентне володіння іноземними мовами.

ЗК 06. Ініціативність, розробка та реалізація мотиваційних і перспективних планів розвитку, інноваційних комплексних проєктів шляхом обміну досвідом та співпраці в регіональному, загально-державному та міжнародному середовищі.

2. Фахові компетентності:

ФК 02. Здібність адекватно сприймати суспільні виклики, зріло мислити й демонструвати методологічні компетентності щодо аналітичного опрацювання інформації, систематизації даних, застосування сучасних методів та інноваційно-програмного забезпечення з метою проведення наукового дослідження й отримання успішних та об'єктивних результатів.

ФК 04. Здатність використовувати інноваційні підходи та міждисциплінарні методи при формуванні власної думки і прийнятті стратегічних рішень, обґрунтовувати самостійні висновки й пропозиції щодо системного вирішення проблем і завдань із управління державою, соціумом, регіональним чи іншим територіальним утворенням, інституціями держави і громадянського суспільства.

ФК 10. Здатність організовувати та здійснювати навчальний процес у вищій школі, координувати його відповідний супровід.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до Освітньо-наукової програми вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі» / «Foreign Language for Communication in Academic and Educational Sphere», повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Організовувати творчу діяльність, роботу над науковими та іншими джерелами, виконувати незалежні оригінальні й придатні для опублікування дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, а також дотичних предметних сфер; дотримуватися принципів наукової етики та академічної доброчесності, професійної відповідальності та соціальної справедливості.	ПРН-1
Використовувати правила академічної доброчесності, цитування та посилання на використані джерела, правила оформлення бібліографічного опису, розуміти зміст і порядок розрахунків основних кількісних наукометричних показників ефективності наукової діяльності (індекс цитування, індекс Гірша (h-індекс), імпаکت-фактор (ІФ, або IF)).	ПРН-2
Продемонструвати наукову грамотність, що включає в себе розуміння наукового методу, кількісні та якісні методи дослідження, здатність оцінювати наукову літературу й критично застосовувати теорії, методології, закономірності, закони і принципи для вирішення фундаментальних проблем у сфері публічного управління та адміністрування, а також дотичних предметних галузей, проводити критичний аналіз публікацій у різних наукових, професійних та освітніх джерелах у сфері публічного управління	ПРН-3

та адміністрування, виявляти теоретичні та практичні проблеми, протиріччя і невирішені раніше задачі (проблеми) або їх складові, а також дискусійні питання.	
Відслідковувати та аналізувати найновіші досягнення в сфері публічного управління та адміністрування, дотичних предметних сферах і знаходити наукові джерела, які мають відношення до сфери наукових інтересів здобувача, працювати з різними джерелами, розшукувати, обробляти, аналізувати та синтезувати отриману інформацію в джерелах для розв'язання завдань дисертаційного дослідження та спеціальності; працювати зі сучасними онлайн-бібліотечними й архівними фондами, бібліографічними і реферативними базами даних, а також наукометричними платформами (наприклад, Scopus, Web of Science, Web of Knowledge, Astrophysics, PubMed, Mathematics, Springer, Agris, GeoRef та ін.).	ПРН-4
Продемонструвати здатність виявляти й вирішувати проблеми сучасного публічного управління, проводити ґрунтовні дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне й практичне значення, дають можливість створювати нові знання за допомогою здійснення оригінальних та актуальних досліджень, якість яких відповідає сучасним міжнародному та національному рівням.	ПРН-5
Спілкуватися в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі наукової та / або професійної діяльності з метою обговорення актуальних дискусійних питань, результатів досліджень, узгодження дій і співпраці на конференціях, симпозіумах, наукових семінарах, доводити результати досліджень та інновацій до колег, публічно представляти, захищати результати своїх досліджень, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою, використовувати сучасні засоби візуальної презентації результатів дослідження, вільно застосовуючи іноземну мову, спілкуватися в іншомовному науковому і професійному середовищі; працювати в міжнародному контексті.	ПРН-6

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- іспит
- стандартизовані тести
- презентації
- виконання індивідуальних та групових завдань
- комплексні контрольні роботи

**Форми контролю та критерії оцінювання результатів
навчальних здобутків аспірантів:**

Модуль 1 – письмовий тестовий контроль.

Модуль 1 та Модуль 2 – лексико-граматичний тест, переклад, письмове опитування (перевірка анотацій до наукових статей за фахом), написання есе.

Модуль 3 – усне опитування, доповіді.

Модуль 4 – усне опитування, доповіді.

Робота у семестрі максимально оцінюється у 100 балів. Бали розподіляються таким чином:

Аудиторна робота у семестрі	Іспит
60 балів	40 балів
<ul style="list-style-type: none">– 15 балів – відвідування занять (0.5 балів за 1 заняття)– 15 балів – поточна успішність (середній бал протягом семестру за 5-бальною шкалою, помножений на коефіцієнт 3)– 30 балів – лексико-граматичні тестові завдання на множинний вибір (1 бал за кожну вірну відповідь з 30)	<ul style="list-style-type: none">– 10 балів – лексико-граматичний тест на множинний вибір (20 питань). За кожну вірну відповідь нараховується 0.5 балів.– 10 балів – письмовий переклад рідною мовою оригінального тексту за фахом. Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 2;– 10 балів – співбесіда англійською мовою за тематикою наукового дослідження і фаху. Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 2.– 10 балів – письмова анотація англійською мовою україномовного тексту загальнонаукового характеру. Оцінюється за 5-бальною шкалою з коефіцієнтом 2.

СТРУКТУРА, ЗМІСТ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІСПИТ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ:

I. Письмова частина іспиту:

- 1) лексико-граматичний тест на множинний вибір. Час виконання – 30 хвилин;
- 2) письмовий переклад на українську мову за допомогою двомовного словника оригінального тексту за фахом. Обсяг тексту – 2000 друкованих знаків. Час виконання – 60 хвилин.
- 3) письмова анотація англійською мовою україномовного тексту загальнонаукового характеру. Обсяг тексту для анотування – 2000-2500 друкованих знаків. Обсяг анотації – 500 знаків. Час виконання – 40 хвилин.

II. Усна частина іспиту:

- 1) співбесіда англійською мовою за фахом і тематикою наукового дослідження;

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ З «ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ КОМУНІКАЦІЇ У НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ»

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

КРИТЕРІЇ, ЗА ЯКИМИ ОЦІНЮЄТЬСЯ УСНА ВІДПОВІДЬ	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
Здобувач надає повну, зрозумілу, зв'язну відповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною. Здобувач коректно використовує лексичні та граматичні одиниці.	90 – 100	A
Здобувач надає повну, зрозумілу, зв'язну доповідь, яка є структурованою (містить вступ, детальну інформацію та заключну частину). Вимова є правильною, але допускається наявність кількох (до 5) незначних помилок у вимові, якщо вони не перешкоджають розумінню відповіді. Здобувач коректно використовує лексичні та граматичні одиниці, але допускається наявність кількох (до 3) незначних помилок кожного типу, якщо, вони не перешкоджають розумінню відповіді.	82-89	B
	74-81	C
Здобувач надає інформацію, стосовно свого наукового дослідження, але не у повному обсязі або порушуючи принцип зв'язності. Відповідь не є чітко структурованою. У вимові здобувач робить значну кількість (більше 5) помилок, у тому числі серйозних, тобто таких, які заважають розумінню відповіді. Здобувач використовує лексичні та граматичні одиниці некоректно (робить більше 3 серйозних помилок кожного типу).	64-73	D
	60-63	E
Здобувач не надає відповіді взагалі або надає лише фрагментарні не пов'язані між собою речення із великою кількістю лексичних, граматичних помилок та помилок у вимові, що перешкоджає розумінню відповіді у цілому.	35-59	FX
	0-34	F

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ АНОТАЦІЇ		
Анотація за обсягом є достатньою (500 +/- 10%). Вільне володіння навичками анотування (реферування) англійською мовою наукового тексту; змістовне, зв'язне, граматично правильне повідомлення; володіння в повному обсязі базовим лексичним матеріалом з проблем дослідження. Допускається 1-2 мовних помилки.	90 – 100	A
Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 20%). Здобувач надає стисло, зрозумілу, добре структуровану анотацію, відносно коректно використовує наукову та загальнонавчальну лексику та граматичні одиниці. При цьому допускається певна кількість граматичних, лексичних та орфографічних помилок (до 4 кожного типу), якщо вони не заважають або частково заважають розумінню анотації.	82-89	B
	74-81	C

Анотація за обсягом не є достатньою (500 знаків – 40 %). Недостатньо вільне володіння навичками анотування (реферування) англійською мовою наукового тексту. Неповне розкриття теми. Недостатньо змістовне та зв'язне повідомлення. Володіння в недостатньому обсязі базовими науковими лексичними структурами. Допускається 5-6 мовних помилок.	64-73	D
	60-63	E
Анотація за обсягом є замалою (500 знаків – більше 40 %). Здобувач не надає анотації взагалі, або анотація містить не пов'язані між собою речення із великою кількістю помилок усіх типів, що перешкоджає розумінню. Здобувач не володіння навичками анотування (реферування) англійською мовою наукової статті, не розкриває теми, демонструє незмістовне та незв'язне повідомлення, не володіє базовою науковою лексикою та граматичними структурами. Більше, ніж 7-8 мовних помилок.	35-59	FX
	0-34	F

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Граматика:

1. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.
2. Прикметник. Ступені порівняння прикметників.
3. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Сполучники. Типи сполучників.
4. Числівник. Порядкові vs кількісні; дробі та складні числа.
5. Артиклі. Особливості вживання означеного, неозначеного та нульового артиклів .
6. Прийменники. Класифікація прийменників.
7. Займенники. Категорії займенників.
8. Активний стан дієслів. Теперішній час.
9. Активний стан дієслів. Минулий час.
10. Активний стан дієслів. Майбутній час.
11. Пасивний стан дієслів. Пасивні конструкції.
12. Непряма мова. Узгодження часів.
13. Умовний спосіб (типи умовних речень).
14. Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.
15. Модальні дієслова та їх значення.
16. Дієприкметник теперішнього часу (форми та функції).
17. Дієприкметник минулого часу (форми та функції).
18. Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс.
19. Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.
20. Головні та другорядні члени речення.
21. Типи питальних речень: загальні питання, спеціальні питання, альтернативні питання, розділові питання.
22. Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції.

23. Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень.

Модуль 2. Аналітичне читання та академічне письмо:

Академічні та наукові тексти загального спрямування та за фахом. Особливості англійської пунктуації в академічному письмовому дискурсі. Структурні та змістовні аспекти наукових есе, анотацій. Написання анотацій до наукових статей.

1. Ключові іменники у науковій мові. Ключові дієслова у науковій мові. Ключові прикметники у науковій мові. Ключові прислівники у науковій мові. Фразові дієслова у науковій мові. Базові кількісні вирази у науковій мові. Полісемантичні лексичні одиниці у науковій мові. Метафори та ідіоми у науковій мові. Сполучуваність іменників та прикметників у науковій мові. Прийменникові фрази у науковій мові. Прийменникові дієслова та прикметники у науковій мові. Сталі вирази у науковій мові. Представлення фактів та даних. Опис статистичних даних

2. Опис наукових джерел. Представлення різних точок зору у науковій мові. Наукова лексика для представлення методології дослідження. Порівняння та протиставлення у науковій мові. Презентація результатів дослідження. Опис процесів та процедурних етапів. Лексика та способи аналізу даних у науковій мові. Графіки та діаграми у науковій мові. Опис змінних явищ у науковій мові. Представлення об'єктивної оцінки у науковій мові. Варіанти презентацій за фахом дослідження іноземною мовою.

Модуль 3. Усна практика:

Представлення теми наукового дослідження. Реферування автентичних текстів за тематикою дослідження.

Модуль 4. Індивідуальне читання:

Автентичні тексти за фахом: монографії та/або наукові статті за тематикою дослідження (обсяг 600 000 друкованих знаків), укладання глосарію іноземною мовою за темою дослідження (300 термінів).

5.2. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	Усього го	Денна форма					Усього	Заочна форма				
		у тому числі						у тому числі				
1	2	л	п	ла б	інд	ср	8	л	п	лаб	інд	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1	50	-	30	-	-	20	50	-	8	-	-	42
Модуль 2.	50	-	20	-	-	30	50	-	8	-	-	42
Модуль 3.	20		12			8	20	-	4	-	-	16
Модуль 4.	60		10			50	60	-	2	-	-	58
Усього годин:	180	-	72	-	-	108	180	-	22	-	-	158

5.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

Модуль 1	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок.	1
1.2.	Прикметник. Ступені порівняння прикметників.	1
1.3.	Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Сполучники. Типи сполучників.	1
1.4.	Числівник. Порядкові vs кількісні; дробі та складні числа.	1
1.5.	Артиклі. Особливості вживання означеного, неозначеного та нульового артиклів	1
1.6.	Прийменники. Класифікація прийменників.	1
1.7.	Займенники. Категорії займенників.	1
1.8.	Активний стан дієслів. Теперішній час.	1
1.9.	Активний стан дієслів. Минулий час.	1
1.10.	Активний стан дієслів. Майбутній час.	1
1.11.	Пасивний стан дієслів. Пасивні конструкції.	1
1.12.	Непряма мова. Узгодження часів.	2
1.13.	Умовний спосіб (типи умовних речень).	1
1.14.	Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс.	2
1.15.	Модальні дієслова та їх значення.	2
1.16.	Дієприкметник теперішнього часу (форми та функції).	2
1.17.	Дієприкметник минулого часу (форми та функції).	2
1.18.	Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс.	2
1.19.	Герундій, його форми та функції. Герундіальні комплекси.	2
1.20.	Головні та другорядні члени речення.	1
1.21.	Типи питальних речень: загальні питання, спеціальні питання, альтернативні питання, розділові питання.	1
1.22.	Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who) ... та інші емфатичні конструкції.	1
1.23.	Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Типи підрядних речень.	1

Модуль 2	Назва теми	Кількість годин
1.1.	Іменники та іменникові словосполучення наукового дискурсу	1
1.2.	Дієслівні маркери у науковій мові	1
1.3.	Прикметникові маркери наукового тексту	1
1.4.	Прислівникові маркери наукового мовлення	1
1.5.	Багатозначні термінологічні одиниці наукового стилю	1
1.6.	Риторичні фігури та фразеологізми в науковій комунікації	1

1.7.	Сполучуваність іменників та прикметників у науковій мові	1
1.8.	Прийменникові дієслова та прикметники у науковій мові	1
1.9.	Стандартизовані текстові шаблони наукового стилю	1
1.10.	Особливості репрезентації дослідницьких висновків	1
1.11.	Ідіоматичні дієслівні словосполучення в академічному дискурсі	1
1.12.	Особливості репрезентації статистичних даних.	1
1.13.	Засоби вираження порівняння та протиставлення у науковій мові.	1
1.14.	Презентація результатів дослідження.	1
1.15.	Особливості опису етапів дослідження.	1
1.16.	Лексика та способи аналізу даних у науковій мові	1
1.17.	Графіки та діаграми у науковій мові.	1
1.18.	Опис змінних явищ у науковій мові.	1
1.19.	Представлення об'єктивної оцінки у науковій мові.	1
1.20.	Варіанти презентацій за фахом дослідження іноземною мовою.	1

5.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Форма контролю
1	<i>Артиклі. Прийменники. Займенники. Іменник та його категорії. Утворення множини іменників. Присвійний відмінок. Прикметник. Ступені порівняння прикметників. Прислівник. Ступені порівняння прислівників. Числівник. Словотворення. Дієслово в активному та пасивному станах. Порядок слів розповідного речення. Головні та другорядні члени речення. Типи питальних речень. Безособові речення. Конструкція there is, there are. Емфатична конструкція it is (was) ... that (who)...та інші емфатичні конструкції. Сполучники. Складні речення. Складносурядне речення. Складнопірядне речення. Типи підрядних речень.</i>	10	Поточний контроль
2	<i>Інфінітив, його форми та функції. Об'єктний інфінітивний комплекс. Суб'єктний інфінітивний комплекс. Прийменниковий інфінітивний комплекс. Дієприкметники Participle I і Participle II (форми та функції). Дієприкметникові комплекси. Незалежний дієприкметниковий комплекс. Герундій. Герундіальні комплекси. Непряма мова. Узгодження часів. Непряма мова. Узгодження часів. Модальні дієслова. Умовний спосіб.</i>	10	Поточний контроль
3	<i>Розвиток навичок аналітичного читання та академічного письма, необхідних для роботи з науковими текстами. Аналіз структури й змісту академічних статей, визначення ключових ідей, аргументів та методологічних підходів. Робота з</i>	15	Поточний контроль

	<p>науковими джерелами: критичне осмислення, порівняння та узагальнення інформації.</p> <p>Практичні аспекти написання академічних текстів: формування чіткої структури, логічної послідовності викладу думок та стилістичної відповідності жанру. Особливості створення анотацій до наукових статей: виокремлення основних положень, формулювання короткого змісту та оцінка значущості дослідження. Використання академічного стилю письма, цитування та оформлення бібліографії відповідно до міжнародних стандартів (APA, MLA, Chicago тощо).</p>		
4	<p>Розвиток навичок критичного аналізу, аргументації та формування власної наукової позиції. Виконання практичних завдань, пов'язаних із написанням рефератів, оглядів літератури, есе та інших академічних жанрів.</p>	30	Поточний контроль
6	<p>Розвиток навичок усного мовлення в академічному середовищі з акцентом на наукове дослідження. Формування вміння презентувати власні дослідження, аргументувати ідеї, критично аналізувати джерела та відповідати на запитання аудиторії.</p> <p>Структура усного виступу: постановка проблеми, визначення мети та завдань дослідження, висвітлення методології, аналіз основних результатів і формулювання висновків. Використання академічної лексики, стилістичних засобів і риторичних прийомів для ефективною комунікації.</p> <p>Практичні аспекти підготовки до публічного виступу: моделювання наукових дискусій, робота з презентаційними матеріалами, розвиток навичок імпровізації та ефективного володіння голосом. Аналіз типових помилок і стратегій подолання мовленнєвих бар'єрів у наукових дебатах.</p>	8	Поточний контроль
7	<p>Усна практика за фахом та темою дослідження</p>	8	Поточний контроль
8	<p>Індивідуальне читання</p>	25	
	Іспит	2	
	Разом за семестр	108	

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

(у разі потреби)

Технічні засоби: платформа Google Meet, Google Classroom, комп'ютер, інтерактивна дошка, проектор, мобільний телефон.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бородина Д. С. Англійська мова для аспірантів. Навчальний посібник. Центр учбової літератури. Київ, 2017. 408 с.
2. Ільченко О.М. Англійська для науковців. The Language of Science : Підручник. 8-ме вид., доопрац. Київ: Видавниче підприємство "ЕДЕЛЬВЕЙС," 2024. 334 с. ISBN 978-617-7619-31-3. URL: https://olgailchenkoauthor.files.wordpress.com/2017/01/2024_ilchenko_revised_etextbook-8.pdf
3. Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі (англійська). Навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти ступеня доктор філософії / С. В. Голик та ін. Ужгород, 2021. 44 с.
URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/32723>
4. Куліш І.М., Королюк Г.О. Англійська мова для аспірантів природничих спеціальностей: посібник. [Навчальний матеріал], 2019. 184 с.
5. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/> (дата звернення: 30.05.2023).
6. Навчальний посібник для самостійної роботи з англійської мови для аспірантів другого курсу навчання усіх спеціальностей / уклад. Телегіна Н.І., Мінцис Е.Є. Івано-Франківськ, 2022. 132 с.
7. Навчально-довідковий посібник з англійської мови для аспірантів / Укладачі : Денисюк Н.Р., Кухарська В.Б., Плавуцька І.Р., Федак С.А. Тернопіль : Вид-во ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. 124 с.
8. Ревуцька С. К. Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2018. 81 с.
9. Шульга І.М., Чубукіна О.В., Новицька О.Л. Наукова англійська мова для аспірантів: навч. посіб. Ч.1. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2022. 88 с.
10. Яхонтова Т. В. Основи англомовного наукового письма: навчальний посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів: ПАІС, 2003. 220 с.
11. Caplan N.A., Johns. A. Essential Actions for Academic Writing: A Genre-Based Approach Kindle Edition. University of Michigan Press ELT, 2022. ASIN: B09SDJWVJP
12. Colegrove W. : A complete scientific grammar of the English language. LEGARE STREET Press, 2023. 376 p.
13. Curry M.J. An A to W of Academic Literacy: Key Concepts and Practices for Graduate Students Kindle Edition. University of Michigan Press ELT, 2021. ASIN: B094R9DNXR
14. Damiani A., Harwood, A. Scientific English. Conceptual understanding and abstract writing. CELID, 2020. 120 p.
15. Foley M., Hall D. My Grammar Lab: Advanced (C1/C2). Pearson Education, 2012
16. Glasman-Deal H. Science Research Writing: For Native And Non-native Speakers Of English (second Edition). WSPC (EUROPE), 2020. ISBN 978-1786347848
17. Hewings M. Advanced Grammar in Use (3rd ed.). Cambridge University Press, 2013.
18. Mann M., Taylore-Knowles S. Destination C1 & C2: Grammar and Vocabulary. Macmillan Education, 2008.
19. McCarthy M., O'Dell F. English Vocabulary in Use Advanced (3rd ed.). Cambridge University Press, 2017.

20. McCarthy M., O'Dell F. Academic Vocabulary in Use (2nd ed.). Cambridge University Press, 2016.
21. Norris C. B. Academic writing in English. Helsinki: University of Helsinki, 2016. 86 p.

Інформаційні ресурси

22. BBC: Learning English <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>
23. Polite & Professional English: How to soften your language https://www.youtube.com/watch?v=0uO_GKExLMo
24. Martin Hewings on Academic English <https://www.youtube.com/watch?v=29nizxc8k5k>
25. Identifying Research Gap https://www.youtube.com/watch?v=p2Tti_R_ADs
26. Nature: English Communication for Scientists <https://www.nature.com/scitable/ebooks/english-communication-for-scientists14053993/contents/>
27. Avoiding Plagiarism <https://graduate.unl.edu/connections/26-guidelines-avoiding-plagiarism>
<https://usingsources.fas.harvard.edu/avoiding-plagiarism> <https://soundcloud.com/user-925956704/the-different-forms-of-plagiarism-and-how-toavoid-it>
28. Writing a Journal Manuscript <https://www.springer.com/gp/authors-editors/authorandreviewertutorials/writing-a-journal-manuscript/identifying-you-research-question/10285494>
29. Selecting the right journal for your research paper <https://peerrecognized.com/journal-selection-tools-for-your-research-paper/>
30. Research paper writing tools that make academic writing easier <https://peerrecognized.com/research-paper-writing-tools-that-make-academic-writing-easier/>
31. Three Minute Thesis (3MT®) <https://threeminutethesis.uq.edu.au/>
<https://gradschool.cornell.edu/academic-progress/office-of-academic-and-studentaffairs/three-minute-thesis/>
http://www.sussex.ac.uk/internal/doctoralschool/researcherdev/threeminthesis/preparin_g3mt
32. 9 Things Researchers Shouldn't Expect From ChatGPT: Setting realistic boundaries <https://www.enago.com/academy/chatgpt-cannot-do-for-researchers-2/>